

מרחשוון תשע"ה

ה ר ב נ ו ת ה ר א ש י ת ל י ש ר א ל
THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL
מחלקת הבחינות הארצית

בס"ד

מבחן הסמכה באיסור והיתר

הוראות לבחון:

- א. יש לענות על 10 מתוך 12 השאלות.
- ב. בכל תשובה יש לכתוב את מקורות הגמרא והראשונים ועד לפסק ההלכה.
- ג. יש להקפיד על כתיבה מסודרת וכתב קריא.
- ד. יש לכתוב את התשובות בעמודה השמאלית של המחברת בלבד.

בהצלחה!

1. הדחה בתרייתא

- א. בשר שנמלח והתבשל כך בלא הדחה אחרונה, קיימ"ל שצריך לשער בס' כנגד המלח שבו ולא רק כנגד הדם. כתוב (א) מהם ב' הטעמים שנאמרו בזה. (ב) מדוע לא נצטרך לשער בס' כנגד כל החתיכה שהמלח עליו מדין איסור דבוק.
- ב. מה הדין אם בישל בכלי שני בשר שלא הודח לאחר המליחה.
- ג. גוי המשרת בבית ישראל, מובא בהלכה שנאמן לומר שקודם שהכניס הבשר לקדירה הדיח הבשר אחר המליחה. כתוב מהו טעם נאמנותו, ציין דעות הראשונים בזה והיאך פסקו השו"ע והרמ"א.

2. מליחת כמה חתיכות יחד

- א. מלח עופות עם דגים יחד, כתוב עד כמה נאסרו הדגים ובאלו מקרים אין הדגים נאסרים [ציין ב' מקרים].
- ב. הרוצה למלוח דגים בכלי שמלחו בו בשר, האם מותר לו לעשות כן, כתוב מה הדין לכתחילה ומה הדין בדיעבד.
- ג. מלח בשר שחוטה עם בשר טריפה יחד, עד כמה נאסרה בשר השחוטה [ציין מה הדין בבשר שמן ובבשר כחוש].

3. המתנה בין בשר לחלב

- א. מהם הטעמים להמתנה בין אכילת בשר לחלב, ולמאי נפ"מ (הבא לפחות שנים) וכיצד נפסק להלכה.
- ב. מה הדין באכל תבשיל בשרי או מרק בשרי ורוצה לאכול אחריו תבשיל של גבינה או גבינה ממש.
- ג. הרוצה לאכול בשר אחר אכילת גבינה כיצד עליו להתנהג.

4. תערובת בשר וחלב

- א. נפל בשר רותח על חלב צונן (או להיפך) מה דין הבשר והחלב (לכתחילה ובדיעבד) הבא דעות הראשונים בזה וכיצד פסקו השו"ע והרמ"א.
- ב. בישל מאכל בכלי שנאסר כדי קליפה, כיצד פסק הרמ"א (סימן צח) דין זה והאם זה סותר לדינו כאן, נמק.
- ג. נפל חם על גבי צונן, האם יש חילוק לדינא בין נפסק הקילוח ללא נפסק.

5. דין כיסוי קדרה

- א. מה הדין כשכיסה בכיסוי חלבי שאינו בן יומו על קדרה בשרית ב"י ושניהם חמים, התייחס בתשובתך לסוגי הכיסויים שדנו בהם הפוסקים.
- ב. מה הדין בכיסוי שנאסר ולא השתמש בו חודשיים. ומה הדין בשאר כלים אסורים כשלא השתמש כמה שנים.
- ג. מה הדין כשכיסה בכיסוי חלבי רותח בין יומו על קדירה בשרית בת יומא צוננת.

6. קערות שהודחו ביורה

- א. קערות ושומן עליהם שהודחו במים וסבון בתוך יורה חולבת (בחום שהיד סולדת), מה דינם.
- ב. כלים שמכנים בהם מים לחפיפת שיער (שמפו) ע"י אפר שעל הכירה, כיצד פסק הרמ"א דין זה והאם סותר את הדין דלעיל.
- ג. האם מותר ליהנות מסבון העשוי משומן בשר מהותך עם חמאה.

7. חנ"ג באיסור הבלוע בכלי

- א. כתוב את מחלוקת הראשונים בדין חנ"ג באיסור הבלוע בכלי וסברתו של כל אחד מהם.
- ב. כיצד פוסקים השו"ע והרמ"א בדין הנ"ל. והאם יש הבדל בין בו"ח לשאר איסורים – הוכח.
- ג. בדין חנ"ג בכלים כתב המרדכי לחלק בין כלי חרס לשאר כלים ונאמרו בדבריו ג' פירושים – מהם הפירושים. וכיצד פוסקים להלכה בזה.

8. דין צירוף עצמות

- א. בדין צירוף עצמות האיסור וההיתר, נחלקו הראשונים אם מצטרפים להיתר או לאיסור – כתוב ארבע שיטות ראשונים וסברתו של כל אחד מהם.
- ב. כיצד פוסקים השו"ע והרמ"א בדין הנ"ל להלכה.
- ג. עצם שנתבשלה עם נבלה ואח"כ נפלו שתיהן לקדירה כיצד משערים. הסבר מדוע.

9. ביטול ברוב

במקרים דלהלן ישנה מחלוקת ראשונים או אחרונים אם יש ביטול ברוב, כתוב את המחלוקת. וסברתו של כל אחד מהם:

- א. בשר ששהה ג' ימים בלא מליחה ונתערבה אותה חתיכה בחתיכות אחרות.
- ב. גיד הנשה שנמחה בתוך תבשיל.
- ג. איסור פגום במקצת שנפל לתבשיל ופגמו.
- ד. כלי חלבי שנתערב בתוך כלים בשריים.
- ה. איסור דרבנן שנפל לתערובת.

10. ספק ספיקא שאפשר לברר

- א. בדין ספק ספיקא שאפשר לברר, נחלקו הראשונים האם צריך לברר – מהי מחלוקתם ומהי ראייתו של כל אחד מהם.
- ב. כיצד פוסק הרמ"א להלכה בזה. – הוכח!
- ג. מהי מסקנת הש"ך, בכללי ס"ס, להלכה למעשה בדין הנ"ל.

11. טבילת כלים

- א. השואל כלים תוצרת נוכרי, מחנות לכלי בית של יהודי, האם חייב להטביל כלים אלו קודם שימושם [כלי זכוכית וכלי מתכות].
- ב. כלים של גוי שממושכנים אצל הישראל האם חייב הישראל להטביל כלים אלו קודם שימושם. [ציין בתשובתך מה הדין כשדעת הגוי להשאירו לעולם ביד הישראל. כשיש ספק אם דעתו להשאירו ביד הישראל. כשידוע שאין דעתו להשאירו ביד הישראל].

12. הגעלת כלים

- א. כלי שידוע שהשתמשו בו באיסור רק במקצתו האם צריך להכשיר את כל הכלי. כתוב דעות הראשונים בזה, וכיצד נפסק להלכה.
- ב. האם יש חילוק בדין זה בין אם הוא כלי הצריך הכשר של ליבון או הכשר של הגעלה.
- ג. האם יש חילוק בדין זה בין אם בא להכשיר כלי שבלע איסור או כלי שבלע היתר כגון חלב ורוצה להכשירו לבשר.